

Ny udenlandsk Literatur.

Dr. E. Sax: Die Verkehrsmittel in Volks- und Staatswirthschaft. I. (372 S.). Wien, 1878. A. Hölder.

Dr. Emil Sax har fuldstændig Ret i, at i de sædvanlige nationaløkonomiske Systemværker indrømmes der ikke Kommunikations- og Transportvæsenet en saadan Plads som den, hvorpaa det har Krav. Medens for Exempel Penge- og Kreditvæsen omtales udførligt, og saa at sige har sin bestemt anviste Plads i Systemværkerne, er dette ikke Tilfældet med Samfærdselsvæsenet. I de statistiske Haandbøger har man ikke kunnet nægte Samfærdselsvæsenet en Plads; men de theoretiske Haandbøger staa meget tilbage. For at bøde noget paa denne Fejl har Dr. Sax forsynet sit Værk med en «almindelig Del». I denne paavises først Kommunikationsmidlernes nationaløkonomiske Virkninger, de almindelige Transportlove, Udvidelsen af Produkternes Afsættelighed, Vareprisernes Regulering, Forholdet mellem Transportprisen og Varernes Bytteværdi, Produktionens Udvidelse og forandrede Karakter, Overgangen til Verdens-Økonomi, Indflydelsen paa Arbejdsløn og Jordrente osv. Derefter gives der en Analyse af Samfærdselsmidlernes økonomiske Natur, af de forskellige Transportelementer, af Samfærdselens Intensitetslov, Retningslov, Prislov etc. Endelig belyses Samfærdselsmidlerne i deres Egenskab af Gjenstand for «Gemeinwirthschaft.»

Efter den «almindelige Del» af det angivne Indhold følge de specielle Afsnit. Først «Land- og Vandveje». Her gives der i sex Kapitler en Fremstilling af Statens Administration af Vejvæsenet, af Principerne for Vejadministrationen, af Vej-Anlæggenes og Vej-Vedligeholdelsens Økonomi, af Transportpriserne og af Land- og Vandvejenes Udviklings-Historie og nuværende Forhold i de vigtigste europæiske Stater. — Derefter kommer «Post og Telegraf». Paa samme Maade som i det foregaaende Afsnit gives der her en Fremstilling af Post- og Telegrafvæsenets Stilling i Statsøkonomien, af Administrationsprinciperne, Tarifspørgsmaalene, den historiske Udvikling osv. — Det tredje specielle Afsnit, som vil udgjøre Værkets andet Bind, skal helliges Jernbanevæsenet. — Dr. Sax har i sit værdifulde, meget interessante og særdeles lærerige Værk bearbejdet det betydelige Materiale med stor Dygtighed.

H. Cernuschi: Le Bland bill. Paris, 1878. Guillaumin & Co. (65 S.).

«The Bland bill» er Navnet paa den Lov, der — efter i 1876 at være indbragt i Repræsentanternes Kammer af Richard Bland fra Missouri — har gjenindsført Bimetallismen i de Forenede Stater; — men rigtignok kun en «ufuldkommen» Bimetallisme, mener Cernuschi. I Frankrig raadede til 1874 hvad Cernuschi kalder den «fuldkomne» Bimetallisme: enhver Ihændehaver af Sølv eller Guld havde Ret til uden Begrænsning at faa sit Metal forvandlet til Mønt; i Amerika derimod har ifølge den nævnte Lov kun Ihændehaveren af Guld denne Ret, og Udmøntningen af Sølv er udelukkende bleven forbeholdt Staten; ifølge «the Bland bill» skal Staten hver Maaned anvende mellem to og fire Millioner Dollars til Opkøb af Sølvbarrer, hvilke Staten for egen Regning skal omforme til Mønt og selv bringe i Cirkulation. Udmøntningen af Sølv er saaledes begrænset og forbeholdt Staten alene, hvorfor det møntede Sølv gjælder mere end det ikke-møntede. Derimod er Udmønt-